

ANTYK WIECZNIE ŻYWI.
ARCHITEKTURA GOTYCKA
WE WŁOSZECH

TADEUSZ
BANOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii sztuki dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Katarzyna Jasińska
Recenzja merytoryczna – Katarzyna Porczak
prof. Radosław Cezary Gwizdon
Urszula Borowska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Antyk wiecznie żywy. Architektura gotycka we Włoszech

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji:

Klasy I–IV (w zależności od organizacji szkoły)/45 minut

Cele

Uczeń:

- określa genezę gotyku we Włoszech;
- wymienia cechy architektury włoskiej;
- rozpoznaje wskazane budowle gotyckie we Włoszech;
- analizuje plan gotyckiej budowli włoskiej;
- opisuje bryłę budowli.

Metody/Techniki/Formy pracy:

- praca w zespołach;
- praca z tekstem źródłowym;
- prezentacja materiału;
- analiza;
- dyskusja.

Środki dydaktyczne:

- J. Białostocki, *Sztuka cenniejsza niż złoto*, Warszawa 2004, s. 204–207;
- komputery dla zespołów (co najmniej 2 na każdy zespół), rzutnik, dostęp do Internetu/telefony komórkowe (wersja alternatywna).

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna:

1. Geneza gotyku we Włoszech – zwrócenie uwagi na długo utrzymujące się tradycje antyczne, omówienie roli cystersów dla rozwoju gotyku kultury, wskazanie II połowy XIII w. za właściwy rozwój architektury gotyckiej.
2. Zapoznanie z najważniejszymi rozwiązaniami konstrukcyjnymi i formą architektury gotyku włoskiego.

Część właściwa:

1. Dyskusja na temat charakteru gotyku we Włoszech, na podstawie Katedry w Sienie – materiał źródłowy (J. Białostocki).
2. Podział klasy na dwa zespoły dokonujące omówienia budowli na podstawie źródeł internetowych:
Zespół 1 – architektura sakralna – opis planu, bryły i wnętrza – Katedra w Sienie, Katedra Santa Maria del Fiore, Katedra w Mediolanie;

Zespół 2 – architektura świecka – opis brył budowli – Palazzo Vecchio we Florencji, Pałac Dożów w Wenecji, Ca d'Oro (Złoty Dom) w Wenecji.

3. Prezentacja materiału – wskazanie przez uczniów cech budowli.

4. Dyskusja na temat charakteru włoskiej architektury.

Część podsumowująca:

Określenie cech różniących gotyk włoski od omówionych na wcześniejszych lekcjach budowli francuskich i północnoeuropejskich (burza mózgów).

Zadanie domowe:

Na podstawie dowolnych trzech przykładów uzasadnij obecność we włoskim gotyku pozostałości cech antycznych.

Komentarz metodyczny

Lekcja została oparta o zastosowanie metod aktywizujących, angażujących uczniów do pracy w grupie, do korzystania z zasobów internetowych oraz tradycyjnych źródeł informacji. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy; wykorzystać mocne strony ucznia, budować atmosferę pracy sprzyjającą wyzwaniu pozytywnych emocji i zdobywaniu doświadczeń; dostosować materiały i narzędzia do warunków oraz możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę lub udostępnić wersję elektroniczną do odczytania na urządzeniach mobilnych mających funkcję powiększania; dostosować wymagania edukacyjne, stopień trudności zadań do możliwości ucznia, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu, udzielając wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską; stosować ocenianie kształtujące i wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy, w jaki sposób może uzupełnić braki oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności; umożliwić także rozwój uczniowi zdolnemu, angażując w dodatkowe czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych, np. interaktywnych pomocy na temat gotyku we Włoszech. Podczas lekcji kształcone są kompetencje kluczowe, mające znaczenie na rynku pracy, szczególnie w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej oraz w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (analiza budowli), osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (funkcjonowanie w grupie); w zakresie przedsiębiorczości (komunikowanie się), w zakresie wielojęzyczności (włoskie nazewnictwo).